

C. 9.

Dis. Aug 00
See

87

2

Erleichterte
Shaldäiſche
GRAMMATICA,

Oder
Wichtige Anführung
Zur
Shaldäiſchen Sprache:

Auf Begehren

Von

Die Anfänger

Deutsch herausgegeben

Von

D. IO. HEINR. MICHAELIS,

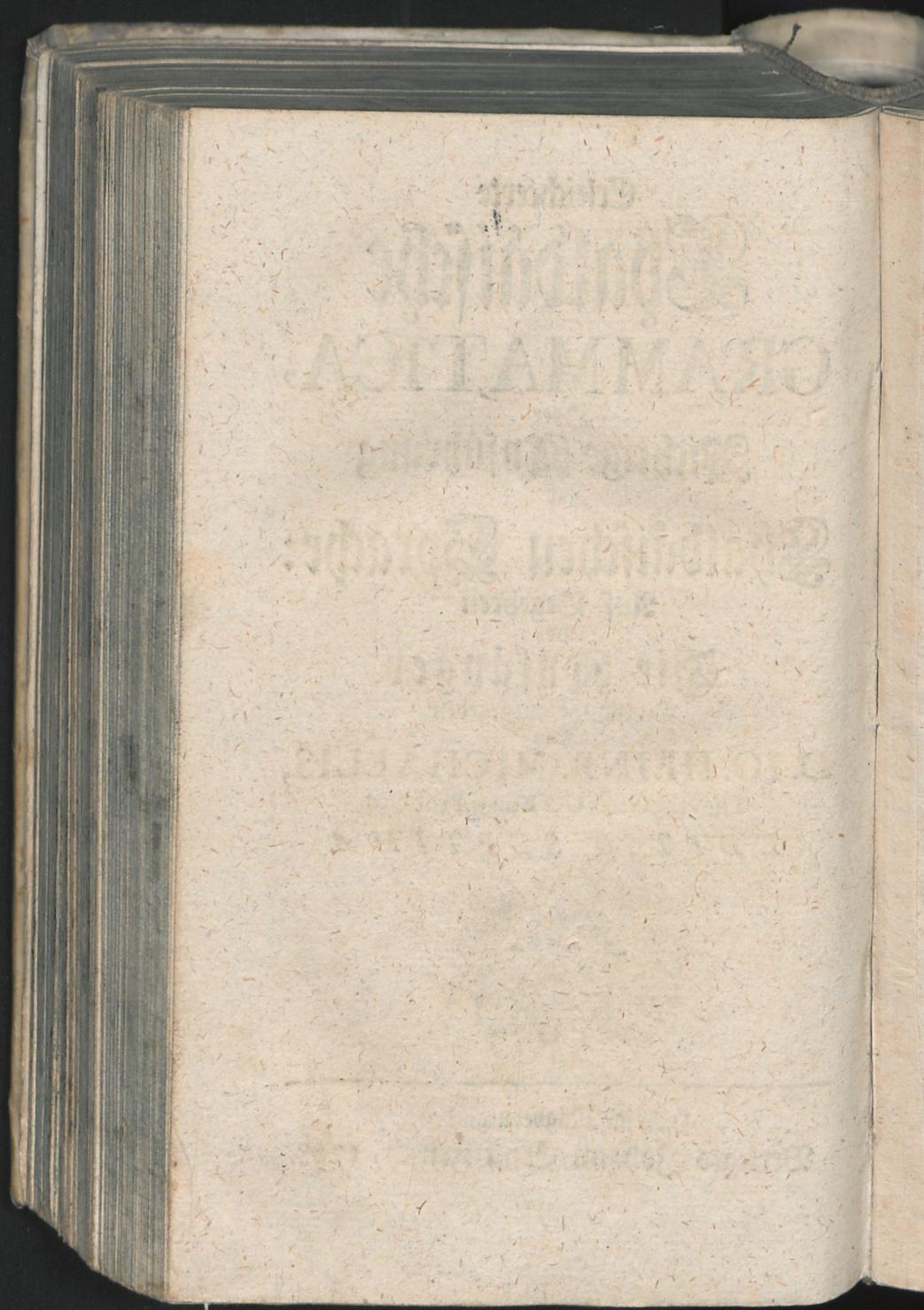
Th. vt & Gr. & OO Lingg. Prof. Ord.

EDITIO SEPTIMA.

Halle im Magdeburgiſchen,
Verlegt's Johann Ernst Fritsch, 1738.

Geliebter Leser,

Ndem in heiliger Schrift Altes Testaments nicht nur Chaldäische Endigungen, eingele Worte und Vertical (siehe Pf. CXVI, 7. 12. i. B. Mos. XXXI, 47. Ier. X, 11.) sondern auch ganze Stücke und Capitel (Dan. II, 4. VII. Efr. IV, 1. -- VI, 1. -- 18. ir. c. VII. 12. - 22.) sich finden, so hat man schon ehemahls zu deren gründlichen Erlernung auch diese kurze Anweisung, oder vielmehr nur die Paradigmata, aus des Hochberühmten Helmstädtischen Präpositi & Prof. Lingg. Orr. Tit. Herrn Hermann von der Hardt Elementis Chaldaicis, etwas vermehret den Hebräischen so fort mit beyfügen wollen. Wobey dann einem fleißigen und muntern Gemüthe wenig Schwierigkeit sich ereignen wird: indem es bey guter Anführung, die man jedem zum Anfang billig wünschet, jezo nicht langer Umwege bedarf, so wohl die Chaldäischen Texte der Bibel leichte zu fassen, als auch in den Übersetzungen des Onkelos, Jonathans, und der übrigen bekannt zu werden, wenn nur der Hebräische Grund-Text

zuvor mit Verstande und fleißig durchgegangen worden.

§. 2. Denn ob wohl unter beyden Sprachen ein merklicher Unterscheid ist, wie es so wohl der Augenschein und Erfahrung giebet, als auch was man 2. Reg. XVIII, 26. 27. Es. XXXIII, 19. Jer. V, 15. &c. liest; so stammen doch die meisten Wörter der Chaldäischen Sprache vom Hebräischen her, und werden mehrtheils nur in etwas verändert, wie auch *Buxtorffius* nach seiner Praefation ad *Lexicon Chaldaeo-Rabbinicum & Talmudicum* gezeigt hat: entweder IN FLEXIONE (siehe die *Paradigmata*); oder IN FORMATIONE; und dieses

I. Was die *Consonantes* betrifft, durch einige

(A) Versetzung, als חקל vom Hebräischen חולש, חלש; חלק, חלש

(B) Hinzusetzung, als am Anfange des Worts שכלל von כלל, שעבר von עבר, שתי von תה; und in der Mitte desselben שרביט von שבט, ברסא von בסא;

(C) Vertauschung, und zwar

(1) der Buchstaben אהוי, als ריש von ראש, מול von מול, טוב von טאב;

2) der

3) im Particip. *Peil* das *U* in *I*, als פקיד, פקוד; כתיב, כתיב &c.

§. 3. So hat man auch hier im Lesen und Schreiben nicht viel besonders vor dem Hebräischen, und also beyderseits nur einerley *Fundamenta* oder Lehr-Sätze in acht zu nehmen; z. E. Wenn nicht nur אהוי, sondern auch wohl ט und כ verwechselt werden, als הפקר und הפקר er hat lassen besuchen; התגורת und התגורת ist abgeschnitten; פשרה und פשרה seine Deutung; המון, המון, המון, המון, per Apocop. המון. Siehe Esr. IV, 10. בראשיתום und בראשיתון.

Nur scheinen es die Chaldäer mit dem Unterscheide der langen und kurzen *Vocalium* nicht so genau, als die Hebräer, zu halten, z. E. wenn sie schreiben פקוד vor פקוד, אבי vor אבי &c. Wie denn auch hier nach einem langen *Vocali* ein *Schua quiescens* und Dagesch *lene* folgen kan, als באשתא *bi-usch-ta* böse, עבדתא *a-bid-ta* das Werk &c.

Das Dagesch *forte* aber wird bisweilen mit כ verwechselt, z. E. אבה vor אבה, תרע vor תרע, העל vor העל, formæ הרק;

Hingegen das ח *Characteristicum* in den *Conjug. Passivis* den nachfolgenden Buchstaben

ben דטת, auch wohl bisweilen andern, einverleibet, ז. E. ארדר vor ארדר ist weggeführt, אשפת vor אשפת ist ausgelöscht, אטאט vor אטאט ist gesucht; also auch אבאט vor אבאט hat sich übel befunden, ארדרת vor ארדרת ist geschrieben.

Und hinwiederum wird א *servile* in *Itraphal* stets, das א *radicale* aber in *Ithpeel* und *Ithpaal* bisweilen dem vorhergehenden א *characteristico per Dagesch accommodirt*, als ארדר vor ארדר form. ex Aphel, ארדר vor ארדר, ארדר vor ארדר. Und in dem *verbis med. rad.* ו wird das א *character. conjug.* *Ithpeel* durch das *Dagesch* verdoppelt, als ארדר Dan. 2, 5.

§. 4. Endlich werden die folgende wenige *Paradigmata* nicht gar zu viel Mühe geben. Die aber in den *Targumim* sonst ziemlich verwirrte *Suffixa*, wie auch andere *Specialia* und *Idiomata*, wird der *Usus* leichtlich lehren: und wer des *Latéinischen* schon kundig, kan ohnmaßgeblich Herrn D. *Opitii Chaldaicum*, wo dergleichen schon colligirt, mit zur Hand nehmen, und durch geschickte Methode bey dem Lesen sich bekannt machen. Hier siehet man auf das, was bey *Anfängern* zu dem eigentlichen Zwecke das nützlichste und nöthigste ist.

N O M I N A.

Bey den Nominibus ist hier, über den Statum Absolutum und Constructum der Hebräer, noch zu mercken *Status Emphaticus*, wenn man etwas mit Nachdruck benennet. In welchem Fall die Hebräer sonst gern das ה vorher setzen; die Chaldäer aber setzen gleichsam das selbe, oder vielmehr א, hinter her, wie folget:

M A S C U L I N A.

Singularia.

Emphatica.	Constructa.	Absoluta.	
ספרא	ספר	ספר	Buch
מלכא	מלך	מלך	König
חלמא	חלם	חלם	Traum
עלמא	עלם	עלם	lange Zeit
טעמא	טעם	טעם	Meynung
אמא	אום	אום	Volck
כשדא	כשדאי	כשדאי	Chaldäer

Pluralia.

ספריא	ספרי	ספרין
מלכיא	מלכי	מלכין
חלמיא	חלמי	חלמין
עלמיא	עלמי	עלמין
טעמיא	טעמי	טעמין
אמיא	אמי	אמין
* כשדאיא	כשדאי	כשדאין

* Also specialiter שני die Zähne, עיני die Augen

Augen Prov. 10, 26. יַמֵּי die Seen Gen. 1, 10.
 vor שְׁנֵיָא &c.

Dualia endigen sich im Absol. in *ajin*, als
 רִגְלוֹן, יְרֵדוֹן; sie nehmen aber öftters den Plura-
 lem, und setzen, wo es nöthig, zwey dazu, als
 תְּרֵינִי אֶלְפִין zwey tausend.

FOEMININA.

Emphatica. Constructa. Absoluta.

חַכְמָתָא	חַכְמָת	חַכְמָה	Weißheit
בְּתוּלָתָא	בְּתוּלָת	בְּתוּלָה	Jungfrau
נְוֵלִיתָא	נְוֵלִית	נְוֵלִי	Wirthshausse
מַלְכוּתָא	מַלְכוּת	מַלְכוּ	Königreich
מִצְרַיִתָא	מִצְרַיִת	מִצְרַיִם	Egypterin

Pluralia.

חַכְמָתָא	חַכְמָת	חַכְמֵן
בְּתוּלָתָא	בְּתוּלָת	בְּתוּלֵן
נְוֵלִיתָא	נְוֵלִית	נְוֵלִינֵן
מַלְכוּתָא	מַלְכוּת	מַלְכוּן
מִצְרַיִתָא	מִצְרַיִת	מִצְרַיִן

SPECIALIA.

Emph. Constr. Abf.   Emph. Constr. Abf.

Plural.

Singul.

אַבְהָתָא	אַבְהָת	אַבְהָן	אַבְהָ	אַב	אַב
אַמְהָתָא	אַמְהָת	אַמְהָן	אַמְהָ	אַם	אַם
בְּנָתָא	בְּנָת	בְּנָן	בְּנָת	בַּת	בַּת
בְּתִיָא	בְּתִי	בְּתִין	בְּתִיָא	בֵּית	בֵּית
שְׁמָתָא	שְׁמָת	שְׁמָן	שְׁמָ	שֵׁם	שֵׁם
שְׁנֵיָא	שְׁנֵי	שְׁנֵין	שְׁנֵיָא	שָׁנָה	שָׁנָה

NUMERALIA oder Zahl-Wörter,
 Deren unterschiedenen Statum, zuweilen auch
 einige andere Expression, (ז. ע. תלתי ותלתא
 der dritte Dan. 5, 7. 16. 29.) der Ufus zeigen mag,
 sind folgende :

Ordin.		Cardin.		
M.	F.	M.		
קרמי	der erste	חדא	חד	ein
הנין	andere	תרתי	תרין	zwey
הליתי	dritte	תלת	הלתה	drey
רביעי	vierbte	ארבע	ארבעה	vier
המישי	fünffte	חמש	חמשה	fünff
שתי	sechste	שת	ששה	sechs
שביעי	siebende	שבע	שבעה	sieben
המיני	achte	תמיני	תמניה	acht
השיעי	neundte	השע	השעה	neun
עשירי	zehende	עשר	עשרא	zehn
עשרין	20. עשר	חד	עשר	der eilffte.
הלתין	30. עשר	תרי	הריסר	12. contr.
ארבעין	40. עשר	תלתא	הליסר	13. contr.
חמשין	50. עשר	ארבעה	ארביסר	14.
שהין	60. עשר	חמשה	חמיסר	15.
שבעין	70. עשר	ששה	שתיסר	16.
המנן	80. עשר	שבעה	שבסרי	17.
השעין	90. עשר	תמניה	תמיניסר	18.
מאה	100. עשר	השעה	שתסרי	19.
מאתן	oder 200.	מאתין		
	300.	תלת מאה		
	1000. 2000. &c.	אלף, תרון	אלפין	
	10000.	רבו	Pl. רבון	

Die

Mit חם und אח, אב

Singul.

	אבנא	* אבא	oder	אבי
אבוכן	אבוכון	אבויך		אבויך
אבוהן	אבוהון	אבוהא		אבוהי

* Dergleichen thut auch בין, §. & Gen. 24, 15. & Ionath. c. 16, 5. בינא zwischen mir, vor ביני.

Plural.

אבתי, אבתתך &c. אחי, אחך, אחוהי &c.

SVFFIXA nach den VERBIS.

Mit dem Prät.

	פקנא			פקר
	פקנאי			פקרני
פקוכן	פקוכון	פקרך		פקרך
&c. פקונן	פקונון	פקרה		פקרה

Das übrige von den Suffixis nach dem Infinitivo, Imperat. und Futuro, wird sich selbst leichtlich zeigen.

Ganz besondere Suffixa sind nach den Participiis, wenn diese mit den Pronominibus personalibus zusammen fließen: als

פקרו	פקרו	פקרא	פקר	
פקרני	פקרנין	פקראנא	פקרנא	ich bes.
פקרתו	פקרתון	פקרתי	פקרתי	du bes.

Also auch mit פקיר &c.

Einige

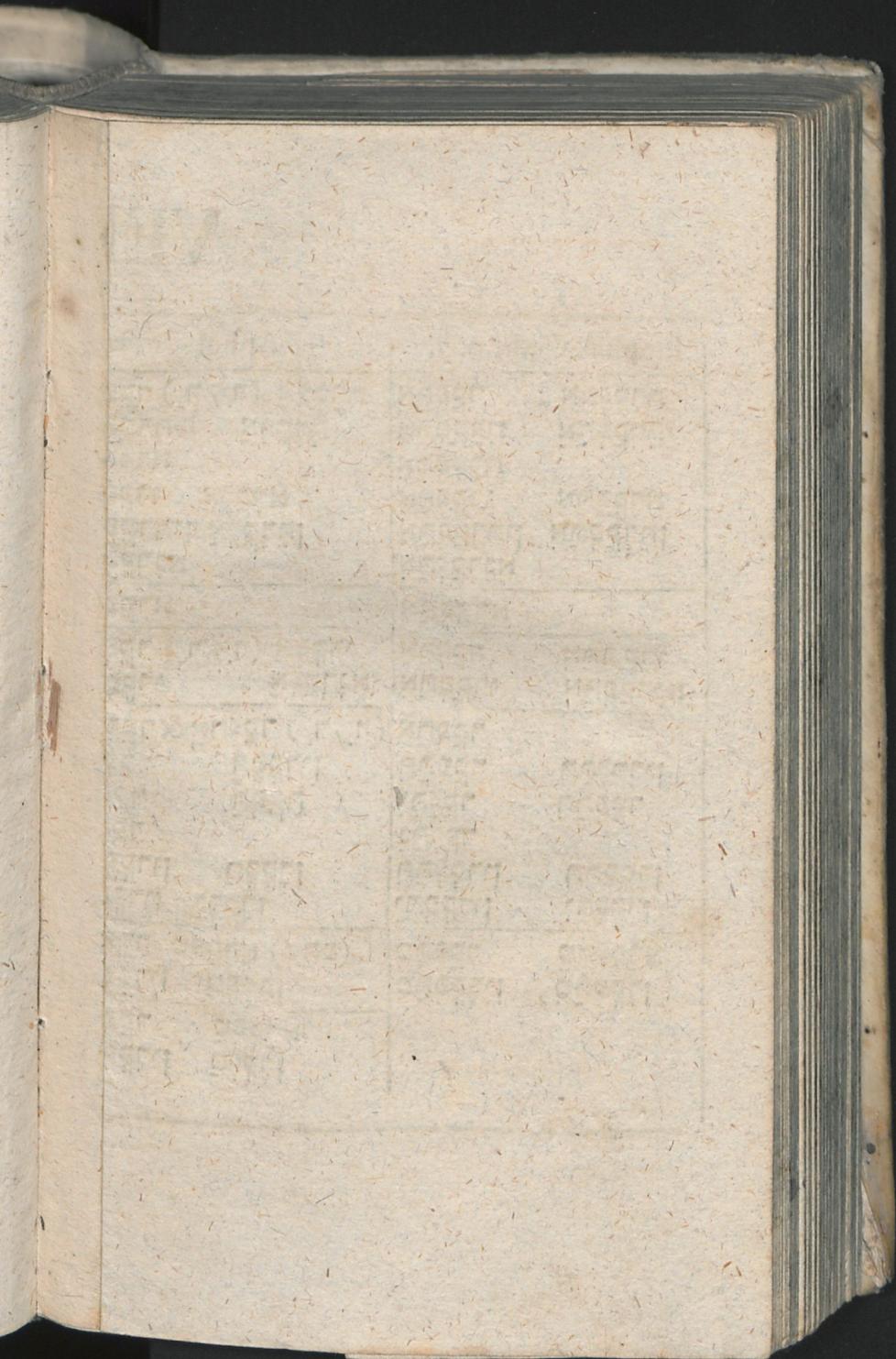
Einige
Anmerkungen zu dem VERBO.

1.

R *Adix* oder das Stamm-Wort hat auch hier ordentlich 3. Consonantes, wo nicht einer weggefallen. Durch Verdoppelung aber, oder auch Hinzusetzung eines neuen Buchstaben, entstehen in *Pael* die Verba *Quadrata*, als **שָׁמַשׁ** von **שָׁם** verstopffen. **בָּלַבַּל** von **בָּלַל** verwirren. **שָׁכַלְל** von **כָּלַל** vollenden. Also **שָׁיַיַב** vor **שָׁיַב** hat errettet. **סָבַר** vor **סָבַר** ertragen.

2. *Conjugationes* sind hier 3. und sind in der Flexion sonderlich zu merken die *Infinitivi*, und 3. plur. *Fam.* in *Futuro*. א und ה werden gar oft verwechselt. Ingleichen ist vor *Itaphal* im *Daniele* und *Esra* bisweilen *Hophal*. Siehe *Dan.* 4. 33. **הִתְקַנְּהוּ** vor **אִתְקַנְּהוּ**. c. 7. II. *Esra* 4. 15.

3. Also werden die *Vocales* auch oft verwechselt, und hat sodann der *Radix* auch hier nicht allezeit zuletzt a, sondern zuweilen e, als **שָׂאֵל** hat gefordert. **פָּרַם** hat getheilet oder auch **פָּרִים** ist getheilet. zuweilen i, ז. E. **עָקַעַ** hat gerufen. **יָכַל** hat gefont; gar selten o, als **רָמַךְ** hat geschlafen. So hat auch das *Futurum*, *Imperativus* und *Participium* bisweilen andere *Vocales*; ז. E. **יֵאָמֵר** er wird sagen. **יִתְקַרַּף** wird übermüden. **יִקָּרַר** brennend. **יִתְקַרַּץ** gemogen. Und *Utere* sonderlich wird vor und unter

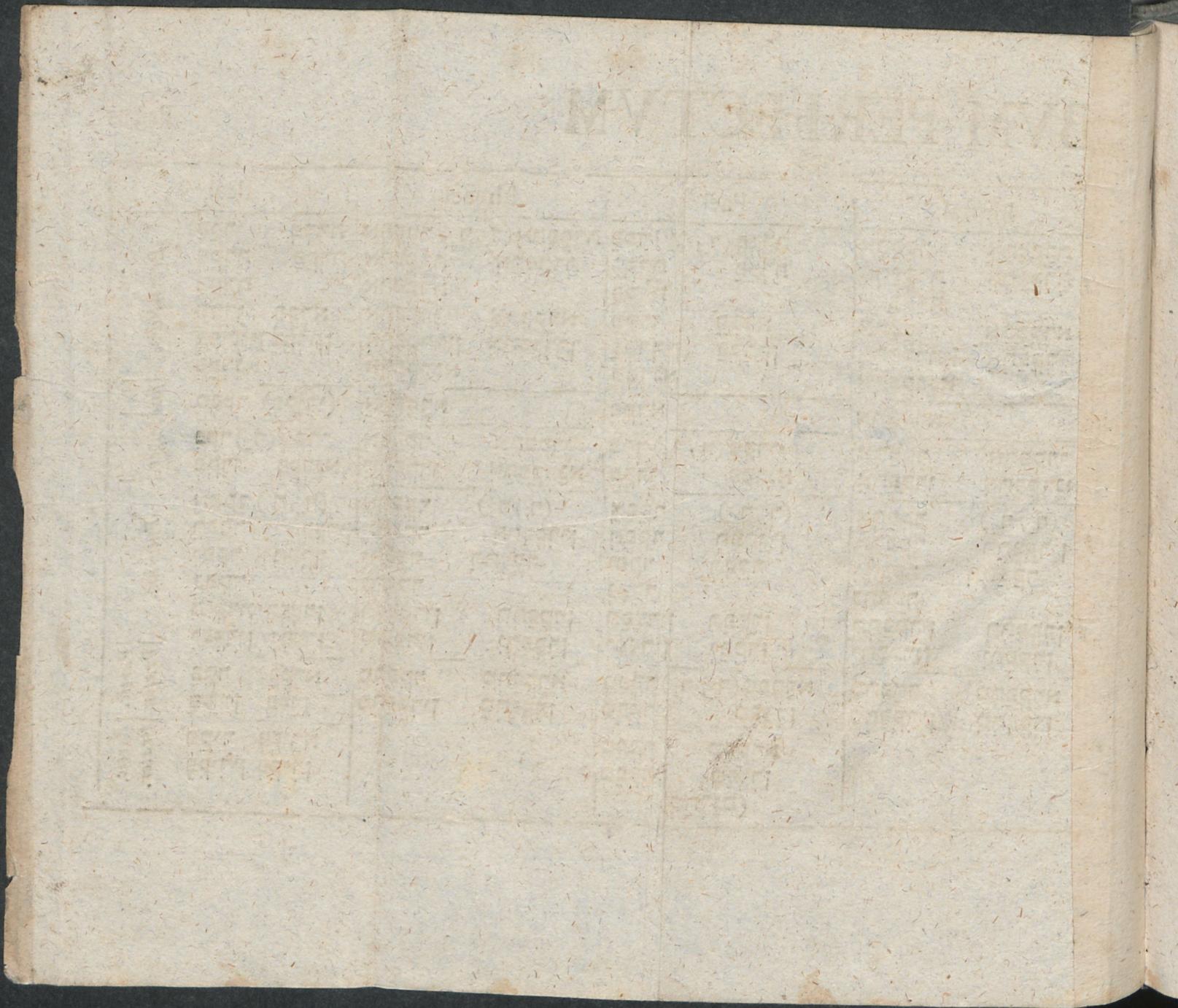
VERBUM PERFECTUM

פקד

Itraphal, Siehe p. 7.	Aphel	Ithpaal	Pael	Ithpeel	Peal	
אתפקדת אתפקדת אתפקדת אתפקדו אתפקדו אתפקדו	אפקד (ר, ד) אפקדת אפקדת אפקדו אפקדו אפקדו	אתפקדת אתפקדת אתפקדת אתפקדו אתפקדו אתפקדו	פקד (ר, ד) פקדת פקדת פקדו פקדו פקדו	אתפקד (ר, ד) אתפקדת אתפקדת אתפקדו אתפקדו אתפקדו	פקד פקדת פקדת פקדו פקדו פקדו	Praeteritum.
אתפקד אתפקדו	אפקד (ר, ד) אפקדו	אתפקדי אתפקדו	פקד (ר, ד) פקדו	אתפקדי אתפקדו	פקד (ר) פקדו	Im- m. Imper.
תתפקדו תתפקדו תתפקדו	אפקד & אפקדו (ר, ד) תתפקדו תתפקדו תתפקדו	תתפקדו תתפקדו תתפקדו	אפקד (ר, ד) תתפקדו תתפקדו תתפקדו	אתפקד (ר, ד) תתפקדו תתפקדו תתפקדו	אפקד (ה, ר, ד) תתפקדו תתפקדו תתפקדו	Futurum.
תתפקדו תתפקדו	תתפקדו תתפקדו	תתפקדו תתפקדו	תתפקדו תתפקדו	תתפקדו תתפקדו	תתפקדו תתפקדו	Partic. Praesens
מתפקד מתפקדו	מתפקד מתפקדו (מהם) מתפקדו מתפקד מתפקדו	מתפקד מתפקדו	מתפקד (ר, ד) מתפקדו מתפקד מתפקדו	מתפקד מתפקדו	מתפקד מתפקדו	Partic. Praeter.

(מתקדם)

unter einer *gutturali* in *Patach* verändert, als *אָמַר* umgeben. *אָמַר* sagend. *פָּלַח* dienend.

4. Die *Termination* oder Endung ist bisweilen Hebräisch, ז. E. Dan. II, 31. 41. *הַיּוֹת הַזֵּוּיָה*. Besonders endiget sich auch 3. *Fœmin.* in Præter. in *תָּ* oder *תַּ*, wenn der Radix auf ein *ר*, *ח* oder *ע* ausgehet, ז. E. Dan. V, 10. *וְאָמַרָה* und sie sagte. c. II, 34. *אֶתְגַּזְרָה* wurde abgerissen. c. VI, 22. *הַשְּׂבַחָה* ist gefunden. 4. *B.* Mos. XXII, 27. *וַרְבַּעַת* und sie fiel nieder. Auch endiget sich *l. persona* Præteriti bisweilen an statt des *Tfere* mit *Patach*; als *הַשְּׂבַחָה* ich habe gefunden, Dan. II, 25. *הַרְקִיבָה* *restitutus sum*. Dan. 4, 33.

5. Die *Infinitivi* in *א* endigen sich ordentlich vor den *Suffixis* (bisweilen auch ohne dieselbe) in *תָּ*, als Dan. IV, 20. *לְשׂוּבוֹתֶךָ* dich zu retten.

6. *Peal*, *Pael* und *Aphel* haben auch ein *Participium* Præter. oder *Passivum*, wie *Kal* bey den Hebräern. So wird auch aus dem *Particip.* *Peil* bisweilen gleichsam ein neues *Præter. Passivum*, welche man nicht wohl alle zu dem Præter. in *Peal* ziehen kan. ז. E. Dan. V, 30. *קָטִיל* er ist getödtet worden. c. VII, II. *קָטִילָה* sie ist getödtet. Also: *וְהִיב*, *וְהִיבָה*, *וְהִיבוּ*, *וְהִיבוּהָ*. Siehe Dan. VII, 4. 10. 12. *Esr.* V, 14. &c. *Spec.* *שָׂמָה* Dan. VI, 18. Pri-

Primæ radi-

Itraphal	Aphel	Ithpaal	Pael
אֲחֹכֵל חֹבֵר Dan. 7, II.	אוֹכֵל חֹבֵר חִימִין חִיִּיתִי	אֲחֹכֵל (אֲחֹסִי, אֲחֹרֵר) conf. p. 7.	אָכַל
אֲחֹכֵלֵא	אוֹכֵלֵא	אֲחֹכֵלֵא (אֲחֹסֵאח)	אָכַלֵא
אֲחֹכֵל	אוֹכֵל	אֲחֹכֵל	אָכַל
אֲחֹכֵל	אוֹכֵל oder אֲחֹכֵל	אֲחֹכֵל	אָכַל oder אָכַל תִּלְפִּין
מֵחֹכֵל	מוֹכֵל oder מֵחֹכֵל מוֹכֵל מֵחִימִין	מֵחֹכֵל	מָאֲכַל (מֵלֵךְ) מָאֲכַל

calis; אֲכַל, hat verzehret.

Ithpeel	Peal
אֲחֹכֵל (אֲחֹשֵׁד) conf. p. 7.	אָכַל אָכַלֵת אָכַלֵת אָכַלֵא אָכַלֵתִין אָכַלֵנָא
אֲחֹכֵלֵא (אֲחֹשֵׁא)	מָאֲכַל
אֲחֹכֵל (אֲחֹשֵׁד)	אָכַל אָכַלֵנָא
אֲחֹכֵל (אֲחֹשֵׁד)	אֵיכַל תִּיכַל תִּיכַל תִּיכַל &c.
מֵחֹכֵל מֵחֹשֵׁד	אָכַל אָכַלִין אָכַל Speciale est אִזָּה pro אִזָּה Dan. 3, 22.

Mediae radi-

Ittaphal	Aphel	Ithpaal
אתקם (תקימת) Dan. 7, 4.)	oder אקים אקים	oder אתקים אתקומם אטמטם
אתקמא	אקמא	אתקימא
אתקם	אקים	אתקים
אתקם	oder אקים אתקים	אתקים אתרומם אטמטם
מתקם	oder מקים מתקים מקם	מתקים

Specialia in 1. Conj. sind im Præt. מית ist
יהי wird gehen. Das ת characteristicum con-
duppelt. Siehe p. 7.

calis ; קום stehen, aufstehen, bestehen.

Pael	Ithpeel	Peal
קים oder קומם טמטם	אתקם (אתבין) (Iob, 28, 23.)	קם קמת קמת קמת קמת קמו קמתון תן קמנא
קימא קוממא טמטמא	אתקמא	מקם מקם
קים קומם טמטם	אתקם	קום
אקים אקומם אטמטם	אתקם תתקם תתקמין (תתיון)	אקום תקום &c. (אטום) (אבית, תזיר)
מקים מקומם מטמטם	מתקם (מתביר)	קאם קימא קימין קימן
מקים מקומם מטמטם		קים קימא קימין קימן

gestorben, קיב ist alt worden. Im For-
mationis Ithpeel wird durch das Dagesch ver-

Tertiæ radicalis

Ictaphal	Aphel	Ithpaal	Paal
אֶתְגַּלֵּי	אֶגְלֵי	אֶתְגַּלֵּי	גַּלֵּי
אֶתְגַּלְאֵה	אֶגְלְאֵה	אֶתְגַּלְאֵה	גַּלְאֵה
אֶתְגַּלֵּי	אֶגְלֵי oder אֶתְגַּלְאֵה	אֶתְגַּלֵּי	אֶגְלֵי
מֶתְגַּלֵּי	מֶגְלֵי I. מֶתְגַּלְאֵה מֶגְלֵי	מֶתְגַּלֵּי	מֶגְלֵי pl. מִמְגַּלֵּי

הַגַּלֵּי, הַגַּלְאֵה, הַגַּלֵּי und הַגַּלְאֵה haben ordentlich im Fut. מֶתְגַּלֵּי, und im Aph. Infinit. אֶתְגַּלְאֵה; Part. מֶתְגַּלֵּי &c. in Hoph. וְהִתְגַּלֵּי Dan.

א vel הַגַּלֵּי oder הַגַּלְאֵה hat entdeckt.

Ithpeel	Peal
אֶתְגַּלֵּי	גַּלְאֵה oder גַּלֵּי גַּלֵּית גַּלֵּית גַּלֵּית גַּלֵּית גַּלֵּית גַּלֵּית גַּלֵּית גַּלֵּי גַּלְאֵה גַּלֵּי גַּלְאֵה נֶא גַּלֵּיתוֹן הֵן גַּלֵּיתוֹן הֵן גַּלֵּי נֶא גַּלֵּי נֶא
אֶתְגַּלְאֵה	מֶגְלֵה
אֶתְגַּלֵּי	גַּלֵּי (י) גַּלֵּי גַּלֵּי גַּלֵּי נֶא
אֶתְגַּלֵּי	אֶגְלֵה (י י) הַגַּלֵּי תְּגַלִּיחַ הַגַּלֵּי תְּגַלִּיחַ נֶגְלֵה
	הַגַּלֵּי תְּגַלִּיחַ (לֹוֹן) תְּגַלִּיחַ הַגַּלֵּי תְּגַלִּיחַ
מֶתְגַּלֵּי	גַּלֵּה גַּלֵּה גַּלֵּי (קִרְוֹ) גַּלֵּי גַּלֵּה (גַּלֵּי) גַּלֵּה גַּלֵּי גַּלֵּי

אֶתְגַּלֵּי, אֶתְגַּלְאֵה. Von הַגַּלֵּי Fut. אֶתְגַּלֵּי oder אֶתְגַּלְאֵה. Infinit. pro מֶתְגַּלֵּי Dan. 5, 19. Also von אֶתְגַּלֵּי Fut. אֶתְגַּלֵּי 3, 13, c. 6, 18.

Primæ radi-

Itraphal	Aphel	Ithpaal
התפק (הסק, הנחת)	אפק oder הנפק אחת הנפקו הסקו	אתנפק
אתפקא	אפקא (הנסקא)	אתנפקא
אתפק	אפקאפיקי	אתנפק
אתפק	אפק oder אהנפק	אתנפק
מתפק	מפק	מתנפק
	מפק	

calis ; נפק ist ausgegangen.

Pael	Ithpeel	Peal
נפק	אתנפק	נפק
נפק	אתנפקא	מפק (מחת)
אנפק	אתנפק	פק (סכ)
אנפק	אתנפק	אפק ו אפוק (אסק, איתן) (אחות)
מנפק	מתנפק	נפק
מנפק		נפיק

Gemina-

Itraphal	Aphel	Ithpaal	Paal
אתדק (העל) (העל) Dan. 5, 13 15.	אדק (אעל, הנעל)	אתדקק (אשתומם) אתדקק	(דקק) (שומם) (דקדק)
אתדקא	אדקא	אתדקקא	דקקא
אתדק	אדק העל	אתדקק	אדקק
אתדק	אדק אטלל	אתדקק	אדקק
מתדק	מדק I. מתדק מדק	מתדקק	מדקק מדקק

tum דקק zermalmet.

Ithpeel	Peal
אתדקק אתדק oder	דקת דקת דקת דקו דקתו דקנא
אתדקקא	מדק (מעל)
אתדקק	דוק דוקנא
אתדקק	אדוק הדוק &c. (אעול)
מתדקק	דקק דקקא oder דקא דק דקיק

Dan. II, 4. vsque ad
fin.

4. וידברו הפשדים למלך ארמית מלפא
לעלמין הוי אמר חלמא לעבריה ופשרא
נחוא: ענה מלפא ואמר לכשדיא מלטה
5. מני אזרא הן לא תהודענני חלמא
ופשרה חרמין תתעברון ובתוכון נולו
6. יתשמון: והן חלמא ופשרה תהחון מתנן
ונכזבה ויקר שגיא תקבלון מן קרמי להן
7. חלמא ופשרה החוני: ענו תנינות ואמרין
מלפא חלמא ואמר לעברוהי ופשרה
8. תהחון: ענה מלפא ואמר מן יציב ידע
אנא די עדנא אנתון זבנין כל-קבל די
9. חיותון די-אזרא מני מלטה: די חן-חלמא
לא תהודענני תרה היא דתכון ומלה כרבה
ושחיתה הזמנתון למאמר קרמי עד די
עדנא ישתנא להן חלמא אמרו לי ואנדע
10. די פשרה תהחונני: ענו כשדיא קדם
מלפא ואמרין לא-איתי אנש על-יבשתא
די מלת מלפא יוכל להחוייה כל-קבל די
כל-מלך רב ושליט מלה כדנה לא שאל
11. לכל-חרטם ואשף וכשדי: ומלתת די
מלפא שאל יקירה ואחרן לא איתי די
יחונה קדם מלפא להן אלהין די מדרחון
12. עם-בשרא לא איתוהי: כל-קבל דנה
מלפא בנס וקצף שגיא ואמר להובדת
לכל

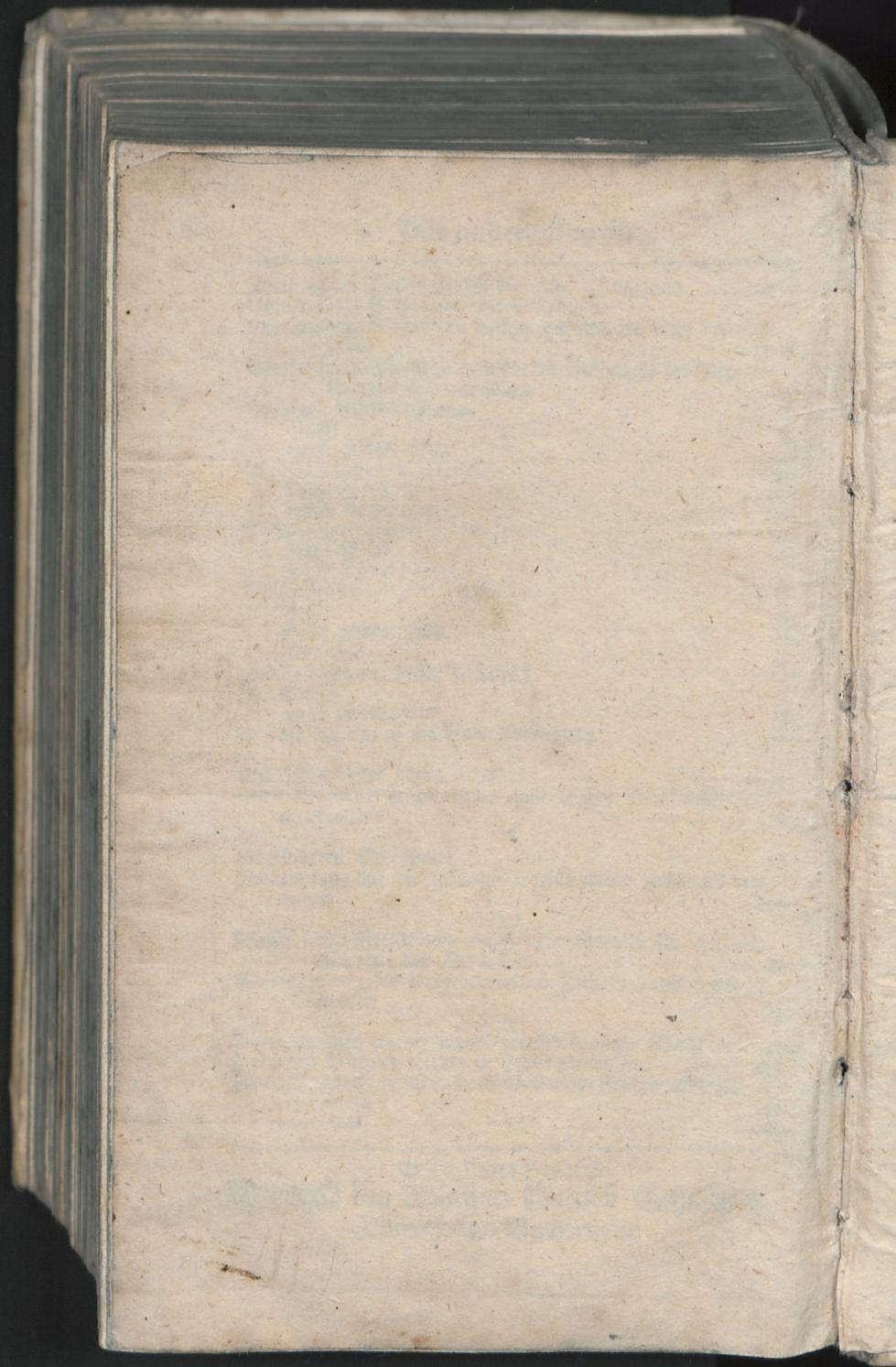
13. לְכֹל הַכּוֹמִי בְּכֹל: וְדָתָא נִפְקָת וְחַכְוִימָא
מִתְקַטְלִין וּבְעוּ דְנִיָּאל וְחִבְרוּהִי לְהִתְקַטְלָהּ:
14. בְּאֲדִין דְנִיָּאל הַחַיִּיב עָטָא וְטַעַם לְאֲרִיזָה
רַב־טַבְחָיָא דִּי מִלְפָּא דִּי נִפְקָ לְקַטְלָהּ
- טו. לְחַכְוִימָא בְּכֹל: עֵנָה וְאָמַר לְאֲרִיזָה שְׁלִיטָא
דִּי־מִלְפָּא עַל־מָה דָּתָא מִתְחַצְפָּה מִן־
קֳדָם מִלְפָּא אֲדִין מִלְתָּא הוֹדַע אֲרִיזָה
16. לְדְנִיָּאל: וְדְנִיָּאל עַל וּבְעָא מִן־מִלְפָּא
דִּי זְמַן יִנְתַּדְלָהּ וּפְשָׁרָא לְהַחְוִיָּה לְמִלְפָּא:
17. אֲדִין דְנִיָּאל לְבֵיתָהּ אֲזַל וְלְחַנְנִיָּל
מִישָׂאל וְעִזְרִיָּה חִבְרוּהִי מִלְתָּא הוֹדַע:
18. וְרַחֲמִין לְמַבְעָא מִן־קֳדָם אֱלֹהֵי שְׁמַיָּא
עַל־רִזָּא דִּנְהָ דִּי לֹא יְהוּבְרוּן דְנִיָּאל
19. וְחִבְרוּהִי עִם־שָׂאר חַכְוִימֵי בְּכֹל: אֲדִין
לְדְנִיָּאל בַּחֲזוּהִי דִּי־לִילְיָא הוּא־עָלִי
ב. אֲדִין דְנִיָּאל בְּרַךְ לְאֱלֹהֵי שְׁמַיָּא: עֵנָה
דְנִיָּאל וְאָמַר לְהוּא שְׁמָהּ דִּי־אֱלֹהֵי מְבַנֵּי
מִן־עַלְמָא וְעַד־עַלְמָא דִּי חֲכַמְתָּא וְגִבּוֹרְתָּא
21. דִּי־לֵילָה הוּא־עָלִי: וְהוּא מְדַשְׁנָא עַל־נִיָּא
וּמְנַיָּא מְהַעֲדָה מַלְכִין וּמְדַקִּים מַלְכִין
יְהִיב חֲכַלְתָּא לְחַכְוִימִין וּמְנַדְעָא לְיִדְעֵי
22. בִּינְרָה: הוּא גַּלְא עִמְקָתָא וּמְסַתְרָתָא
יִדְעַמָּה בְּחַשׁוּכָא וְגַהֲרָא עִמָּה שְׂרָא:
23. לֵךְ אֱלֹהֵי אֲבֹתָי מְהוֹדָא וּמְשַׁבַּח אֲנָה
דִּי חֲכַמְתָּא וְגִבּוֹרְתָּא יְהִיבֵנִי לִי וּבְעֵן
הוֹדַעְתָּנִי דִּי־בְעִינָא מִנָּךְ דִּי־מִלְתָּא
42. מִלְפָּא הוֹדַעְתָּנִי: כָּל־קָבֵל דִּנְהָ דְנִיָּאל
עַל

על על— אריוף די מני מלכא להוכרא
 לחפומי בכל אזל וכן אמר— לה לחבמי
 בכל אל— תהוור העלני קדם מלכא
 ופשרא למלכא אחו—: ארין אריוף כח
 כהתבהלה הנעל לרניאל קדם מלכא
 וכן אמר— לה די— השפחת זבר מן—
 בני גלותא די יהוד די פשרא למלכא
 יהודע: ענה מלכא ואמר לרניאל די 26.
 שמה בלששאצר האיתיה כהל להודעתני
 חלמא די— חזית ופשרה: ענה רניאל 27.
 קדם מלכא ואמר רוא די— מלכא שאל
 לא חפומין אשפין חרשמן גזרין יכלין
 לחחניה למלכא: ברם איתו אלה בשמיא 28.
 גלה רזין והודע למלכא נבוכדנצר מה די
 להוא באחרית יומיא חלמך וחזוני ראשך
 על— משכבך דנה הו—: אנתה מלכא 29
 רעיוניך על— משכבך סלקו מרה די
 להו— אחרי דנה וגלא רזיא הודעך
 מה די להו—: ואנה לא בתכמרה ל
 די— איתו בי מן— כל— תימא רוא דנה
 גלי לו לחן על— דברת די פשרה
 למלכא יהודען ורעיוני לבבך הנדע:
 אנתה מלכא חזה חזית ואלו צלם 31.
 חד שגיא צלמא דפן רב וזיוה יתיר
 קאם לקבלה ורוה דחיר: הוא צלמא 32.
 ראשה די— דחב טב חדוהי ודרעוהי
 די כסף מעוהי וירכתת די נחש: שקוהי 33.
 די

43. תהיה תבורה: די חזית פרזלא מערב
 בחסף שינא מתערבין להון בזרע אנשא
 ולא להון דבקין דנר עם דנה הא
 כדי פרזלא ל^א מתערב עם חספא:
 44 וברומיהון די מלכיא אנון יקים אלה
 שמיא מלכו די לעלמין ל^א התחבל
 ומלכותה לעם אחרן לא השתבק תדק
 ותסף כל אלין מלכותא וחיא תקום
 לעלמית: כל קבל די חזית די מסורא מה
 אתגורא אכן די ל^א בידון ותדקת
 פרזלא נחשא חספא חספא ורחבא אלה
 רב הודע למלכא מה די להוא אחרי דנה
 ויצוב חלמ^א ומחוימן פשרה: בארון
 46 מלכ^א נבוכדנצר נפל על אנפוהי
 ולדניאל סגר ומנחה וניהחין אמר לנשכה
 לה: ענה מלכא לדניאל ואמר מדקשט
 47 די אלהכון הוא אלה אלהין ומרא מלכין
 וגלה רזין די יכלת למגלא הוא דנה:
 48 ארון מלכא לדניאל רבי ומתנן רברבן
 שגיאן ויהב לה והשלטה על כל מדינת
 בכל ורב סגנין על כל חפוימי בכל:
 49 ודניאל בעא מן מלכא ומני על
 עבדותא די מדינת בכל לשררה מישך
 ועבר נגו ודניאל בתרע מלכ^א:

12

M 0 660

VD 18

ULB Halle 3
007 239 416

Farbkarte #13

B.I.G.

Erleichterte
Schaldäische
GRAMMATICA,

Oder
Wichtige Anführung
Zur
Schaldäischen Sprache:

Auf Begehren
Von
Die Anfänger
Deutsch herausgegeben

Von
D. IO. HEINR. MICHAELIS,
Th. vt & Gr. & OO. Lingg. Prof. Ord.
EDITIO SEPTIMA.

Halle im Magdeburgischen,
Verlegts **Johann Ernst Fritsch, 1738.**

